

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od 1991.
godine

predmet br. IT-03-69-T
Datum: 16. jul 2009.
Original: engleski

-PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 16. jula 2009.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU RADOVANA KARADŽIĆA ZA PRISTUP
POVERLJIVIM MATERIJALIMA U PREDMETU *STANIŠIĆ I SIMATOVIĆ***

Tužilac protiv Stanišića i Simatovića

Tužilac protiv Karadžića

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
gđa Doris Brehmier-Metz

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Branioci g. Stanišića

g. Geert-Jan Knoops
g. Wayne Jordash

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branioci g. Simatovića

g. Zoran Jovanović
g. Vladimir Domazet

I. PROCEDURALNI KONTEKST I ARGUMENTI

1. Gospodin Radovan Karadžić (dalje u tekstu: podnosilac Zahteva) 14. aprila 2009. je zatražio pristup sledećem poverljivom i *inter partes* materijalu iz predmeta *Stanišić i Simatović*: (i) svim transkriptima iskaza sa zatvorenih i delimično zatvorenih sednica; (ii) svim transkriptima pretresa na zatvorenim sednicama; (iii) svim poverljivim dokaznim predmetima; i (iv) svim poverljivim *inter partes* dokumentima, podnescima i odlukama Veća u ovom predmetu.¹ Tužilaštvo je odgovorilo 28. aprila 2009. zatraživši da Zahtev bude odbijen.²

2. Podnosilac Zahteva tvrdi da bi tražene poverljive informacije mogle biti značajne za delotvornu istragu i pripremu njegove odbrane i da će one biti od suštinske pomoći u njegovom predmetu.³ On tvrdi da postoji značajno geografsko preklapanje između njegovog predmeta i predmeta *Stanišić i Simatović*, budući da se i Optužnica u predmetu *Karadžić i Optužnica u predmetu Stanišić i Simatović* odnose na zločine za koje se navodi da su počinjeni u Doboju, Sanskom Mostu, Trnovu, Zvorniku i Srebrenici.⁴ On tvrdi da postoji i vremensko preklapanje između dva predmeta, precizirajući da se njemu na teret stavljaju optužbe koje obuhvataju period od 1991. do novembra 1995,⁵ dok se Stanišić i Simatović terete za zločine za koje se navodi da su počinjeni u Doboju u maju 1992, u Trnovu u junu i julu 1995. i u Srebrenici u julu 1995.⁶ Podnosilac Zahteva dalje tvrdi da bi mu trebalo omogućiti pristup traženim materijalima na osnovu načela jednakosti sredstava.⁷

3. Podnosilac Zahteva izjavljuje da će poštovati sve zaštitne mere koje mu budu propisane primenom pravila 75 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), ukoliko Veće odobri Zahtev.⁸ Najzad, podnosilac Zahteva razjašnjava da

¹ Zahtev Radovana Karadžića za pristup poverljivim materijalima u predmetu *Stanišić i Simatović*, 14. april 2009. (dalje u tekstu: Zahtev), par. 1, 13. Veće će u ovoj Odluci, ako nije drugačije naznačeno, navoditi traženi materijal kao "poverljiv", a ne kao "*inter partes* i poverljiv".

² Odgovor tužilaštva na Zahtev Radovana Karadžića za pristup poverljivim materijalima u predmetu *Stanišić i Simatović*, 28. april 2009. (dalje u tekstu: Odgovor), par. 1-3, 8-16.

³ Zahtev, par. 6, 10-11, 13.

⁴ Zahtev, par. 6-7.

⁵ U par. 8 Zahteva netačno se navodi "2005. godina", up. Treća izmijenjena optužnica protiv *Karadžića i Mladića* (predmet br. IT-95-5/18), 27. februar 2009, par. 6.

⁶ Zahtev, par. 6, 8.

⁷ Zahtev, par. 6, 11.

⁸ Zahtev, par. 5.

traži obelodanjivanje traženog materijala na kontinuiranoj osnovi, budući da je postupak u predmetu *Stanišić i Simatović* u toku.⁹

4. Tužilaštvo se slaže s podnosiocem Zahteva da se predmet *Stanišić i Simatović* i predmet podnosioca Zahteva i vremenski i geografski preklapaju.¹⁰ Međutim, tužilaštvo tvrdi da podnosiocu Zahteva ne bi trebalo odobriti pristup ukoliko se to odnosi na "materijale koji nisu dokazni", to jest na gorenavedene kategorije (ii) i (iv).¹¹ Pored toga, tužilaštvo se protivi Zahtevu s obrazloženjem da je preuranjen jer u vreme njegovog podnošenja nije bio uvršten u spis nikakav dokazni materijal.¹²

5. Tužilaštvo se protivi neposrednom pristupu podnosioca Zahteva materijalu koji podleže pravilu 70 Pravilnika za koji je potrebno pribaviti saglasnost davaoca.¹³ Međutim, tužilaštvo će zatražiti saglasnost davalaca na osnovu pravila 70 kako bi olakšalo kasniji pristup podnosioca Zahteva.¹⁴

6. Tužilaštvo takođe traži da mu se dopusti da podnosiocu Zahteva uskrati materijal koji se može odnositi na zaštićene svedoke u predmetu *Stanišić i Simatović*, koji bi mogli da budu pozvani u predmetu *Karadžić* i za koje odgođeno obelodanjivanje može da bude opravdano.¹⁵ Tužilaštvo tvrdi da bi odluke Pretresnog veća u predmetu *Karadžić* bile merodavne za redosled obelodanjivanja vezan za svedoke u predmetu *Karadžić* koji se takođe pojavljuju na spisku svedoka u predmetu *Stanišić i Simatović*.¹⁶ Tužilaštvo dalje tvrdi da će, ukoliko odluči da u predmetu *Karadžić* ne pozove jednog ili više zaštićenih svedoka iz ovog predmeta, obavestiti Sekretarijatu da dopusti pristup relevantnim materijalima u ovom predmetu.¹⁷

II. MERODAVNO PRAVO

7. Prilikom traženja pristupa poverljivom *inter partes* materijalu, podnosilac zahteva mora da navede ili opiše materijal koji traži po njegovoj opštoj prirodi i pokaže legitimnu

⁹ Zahtev, par. 14.

¹⁰ Odgovor, par. 2, 8.

¹¹ Odgovor, par. 3, 15.

¹² Odgovor, par. 2, 8.

¹³ Odgovor, par. 11.

¹⁴ *Ibid.*

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ Odgovor, fusnota 29.

¹⁷ *Ibid.*

forenzičku svrhu dobijanja pristupa tom materijalu.¹⁸ Ta svrha se može dokazati pokazivanjem postojanja geografskog i vremenskog preklapanja između predmeta podnosioca zahteva i predmeta iz kog potiče traženi materijal.¹⁹ Pored toga, Veće mora biti uvereno da postoje dobri izgledi da će pristup dotičnom materijalu suštinski pomoći podnosiocu zahteva u njegovom predmetu.²⁰

8. Kada je reč o materijalu koji se dostavlja u skladu s pravilom 70 Pravilnika, tužilac mora da pribavi saglasnost davaoca da bi dotični materijal ili njegov izvor mogao da bude obelodanjen nekom drugom optuženom pred Međunarodnim sudom.²¹ Tako mora biti čak i u slučajevima kada je davalac pristao na obelodanjivanje dotičnog materijala u jednom ili više ranijih predmeta.²²

9. Na osnovu pravila 75(F)(i) Pravilnika, zaštitne mere koje su naložene za nekog svedoka ili žrtvu u bilo kom postupku pred Međunarodnim sudom ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, u svakom drugom postupku izuzev i ukoliko ne budu ukinute, izmenjene ili pojačane.

III. DISKUSIJA

10. Veće se uverilo da je podnosilac Zahteva sa dovoljnom preciznošću naveo traženi materijal. Veće konstatuje da postoji geografska i vremenska veza između dva predmeta kada je reč o zločinima za koje se navodi da su počinjeni u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH). Iako se optuženi u ovom predmetu tereti za zločine za koje se navodi da su počinjeni u Hrvatskoj i BiH, Optužnica u predmetu *Karadžić* je geografski ograničena na BiH.²³ Stoga, Veće smatra da podnosilac Zahteva nije pokazao geografsko preklapanje između svog predmeta i predmeta *Stanišić i Simatović* budući da se ovaj potonji odnosi na događaje u Hrvatskoj.

¹⁸ *Tužilac protiv Mrkšića i drugih*, Žalbeno veće, Odluka po zahtevu Veselina Šljivančanina za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Kordić i Čerkez*, 22. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Mrkšić*), par. 7; *Tužilac protiv Krajišnika*, Žalbeno veće, Odluka po "Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim poverljivim materijalima u predmetu *Krajišnik*" (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), 21. februar 2007, str. 4.

¹⁹ Odluka u predmetu *Mrkšić*, par. 7; Odluka u predmetu *Krajišnik*, str. 4-5.

²⁰ Odluka u predmetu *Mrkšić*, par. 7; Odluka u predmetu *Krajišnik*, str. 4.

²¹ Odluka u predmetu *Krajišnik*, str. 5-6.

²² Odluka u predmetu *Krajišnik*, str. 6.

²³ V. Treća izmijenjena optužnica protiv *Karadžića i Mladića* (IT-95-5/18), 27. februar 2009.

11. Tužilaštvo je naglasilo da nije pokazana legitimna forenzička svrha, tvrdeći da bez ijednog dokaza ponuđenog u vreme podnošenja Zahteva, pristup poverljivom materijalu u ovom predmetu ne bi suštinski pomogao podnosiocu Zahteva u pripremi njegove teze. Međutim, Veće smatra da podnosilac Zahteva traži pristup poverljivom materijalu na kontinuiranoj osnovi i da je izvođenje dokaza u ovom predmetu tek nedavno počelo. Shodno tome, Veće konstatuje da je podnosilac Zahteva pokazao legitimnu forenzičku svrhu dobijanja pristupa kategorijama (i) i (iii) kako je gore navedeno, odnosno transkriptima svih zatvorenih i delimično zatvorenih sednica, kao i svim poverljivim dokaznim predmetima, ukoliko se oni ne odnose na zločine za koje se navodi da su počinjeni u Hrvatskoj.

12. Kada je reč o kategorijama (ii) i (iv), Veće konstatuje da će podnosilac Zahteva biti u mogućnosti bolje da razume i koristi poverljive dokazne predmete i transkripte svedočenja u predmetu *Stanišić i Simatović* ako bude imao pristup dokumentima, podnescima i transkriptima pretresa vezanim za taj materijal. U tom pogledu, Veće podseća da je merodavni standard to da postoje "dobri izgledi" da će poverljivi materijali suštinski pomoći strani koja traži pristup da pripremi svoju tezu i da to ne iziskuje od optuženog koji traži pristup da "naved[e] konkretan razlog zbog kojeg postoji vjerovatnoća da će baš svaki od tih materijala bi[t]i od koristi".²⁴ Načelo jednakosti sredstava takođe govori u prilog davanju podnosiocu Zahteva slične mogućnosti da razume postupak i dokaze i proceni njihovu relevantnost za svoj predmet, pri čemu isto vredi i za tužilaštvo, koje ima pristup svim *inter partes* poverljivim podnescima.²⁵ U skladu s tim, kako je konstatovalo Žalbeno veće, kada se nekom podnosiocu zahteva jednom omogući pristup poverljivim transkriptima iskaza sa zatvorenih i delimično zatvorenih sednica iz drugog predmeta pred Međunarodnim sudom, njega ne bi trebalo sprečiti da ima pristup dokumentima, podnescima, odlukama i transkriptima pretresa koji se mogu odnositi na taj poverljivi materijal.²⁶

13. U skladu s praksom Međunarodnog suda, tužilaštvo i optuženi u ovom predmetu će imati mogućnost da zatraže od Veća da odobri eventualne dodatne zaštitne mere ili

²⁴ *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića*, Žalbeno veće, Odluka po zahtjevu Radivoja Miletića za pristup poverljivim informacijama, 9. septembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Miletićem), str. 4.

²⁵ *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića*, Žalbeno veće, Odluka po zahtjevima za pristup poverljivom materijalu, 16. novembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Nikolićem i Gverom), par. 11.

²⁶ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, Žalbeno veće, Odluka po zahtjevu Radovana Karadžića za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*, 19. maj 2009, par. 11.

redigovanja,²⁷ ili da uskrate konkretno identifikovani materijal²⁸ pokazujući da ne postoji osnov za pokazivanje makar i "dobrih izgleda" da će specifikovani materijal suštinski pomoći podnosiocu Zahteva u njegovom predmetu, ako to budu smatrali potrebnim.

14. Veće se slaže s pristupom tužilaštva u vezi sa svedocima za koje odgođeno obelodanjivanje može biti opravdano u predmetu *Karadžić*. Imajući u vidu eventualni nalog za odgođeno obelodanjivanje koji na osnovu pravila 69 Pravilnika bude izdat u predmetu *Karadžić* i eventualni tekući ili budući zahtev u skladu s tim pravilom, Veće dopušta tužilaštvu da uskrati relevantan materijal dok Pretresno veće koje rešava u predmetu *Karadžić* ne donese odluku po tom pitanju.

15. Najzad, Veće konstatuje da nijedan poverljivi materijal dostavljen tužilaštvu ili odbrani na osnovu pravila 70 Pravilnika ne bi trebalo obelodaniti podnosiocu Zahteva ukoliko davalac tog materijala ne da svoju saglasnost. U skladu s tim, tužilaštvo i odbrana u predmetu *Stanišić* i *Simatović* treba da se obrate davaocima tog materijala kako bi pribavili njihovu saglasnost.

IV. DISPOZITIV

16. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54, 70 i 75 Pravilnika, Veće

Delimično **ODOBRAVA** Zahtev;

ODBIJA Zahtev u delu u kom se odnosi na zločine za koje se navodi da su počinjeni u Hrvatskoj (dalje u tekstu reč "materijal", ne odnosi se na zločine za koje se navodi da su počinjeni u Hrvatskoj);

NALAZE tužilaštvu i odbrani da na kontinuiranoj osnovi navedu Sekretarijatu sledeći poverljivi materijal u predmetu *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića* koji ne podleže pravilu 70, odnosno eventualnom odgođenom obelodanjivanju koje naloži Pretresno veće u predmetu *Karadžić* na osnovu pravila 69 Pravilnika, za obelodanjivanje podnosiocu Zahteva:

(i) sve transkripte sa zatvorenih i delimično zatvorenih sednica;

²⁷ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, Žalbeno veće, Odluka po zahtjevu Momčila Perišića za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*, 27. april 2009, par. 15,19; Odluka u u vezi s Nikolićem i Gverom, par16, 19(c).

- (ii) sve poverljive dokazne predmete;
- (iii) sve poverljive dokumente i podneske (uključujući sve poverljive odluke Veća);

NALAŽE tužilaštvu i odbrani da bez nepotrebnog odgađanja utvrde koji od traženih materijala podleže odredbama pravila 70 Pravilnika, i da kontaktira davaooc tog materijala radi pribavljanja njihove saglasnosti za obelodanjivanje podnosiocu Zahteva i, ukoliko je ta saglasnost data, da o tome obavesti Sekretarijat;

POZIVA tužilaštvo i odbranu da, ukoliko to bude smatrano neophodnim, i bez nepotrebnog odlaganja, podnesu zahtev Veću za neobelodanjivanje specifikovanog materijala, dodatne zaštitne mere, odnosno redigovanja pre nego što navedu gorenavedeni materijal Sekretarijatu;

TRAŽI od Sekretarijata:

- (i) da obelodani podnosiocu Zahteva, svim njegovim pravnim saradnicima i svim službenicima koje upute ili ovlaste podnosilac Zahteva i njegovi pravni saradnici sledeći materijal:
 - (a) poverljivi materijal koji ne podleže pravilu 70 kada ga navedu tužilaštvo i odbrana u skladu s ovom odlukom; i
 - (b) materijal na osnovu pravila 70 kada tužilaštvo i odbrana navedu taj materijal nakon što prime saglasnost davalaca na osnovu pravila 70;
- (ii) da uskrati obelodanjivanje podnosiocu Zahteva, svim njegovim pravnim saradnicima i svim službenicima koje upute ili ovlaste podnosilac Zahteva i njegovi pravni saradnici, materijala za koji su zatraženi neobelodanjivanje, dodatne zaštitne mere ili redigovanja, dok Veće ne donese odluku po dotičnom zahtevu;

NALAŽE podnosiocu Zahteva da, ako je obelodanjivanje konkretno navedenim pripadnicima javnosti direktno i konkretno neophodno za pripremu i izvođenje dokaza podnosioca Zahteva, podnese zahtev Veću za to obelodanjivanje. Za potrebe ove odluke, "javnost" znači i obuhvata sva lica, vlade, organizacije, pravna lica, klijente, udruženja i grupe, izuzev sudija Međunarodnog suda, osoblja Sekretarijata, tužioca i njegovih

²⁸ *Tužilac protiv Momčila Perišića*, Pretresno veće, Odluka po zahtevu Radovana Karadžića za pristup

predstavnik, i podnosioca Zahteva, njegovih pravnih saradnika i svih službenika koje podnosioc Zahteva i njegovi pravni saradnici ovlaste da imaju pristup poverljivom materijalu iz ovog predmeta. "Javnost" takođe uključuje, bez ograničenja, članove porodice, i prijatelje podnosioca Zahteva; optužene i branioce u drugim predmetima ili postupcima pred Međunarodnim sudom; medije; i novinare;

NALAŽE da ukoliko za potrebe pripreme odbrane podnosioca Zahteva poverljivi materijal bude obelodanjen javnosti – u skladu s ranijim odobrenjem Veća – svako lice kojem bude obelodanjen dotični materijal mora biti obavešteno da mu je zabranjeno da umnožava, reprodukuje ili objavljuje, u celini ili delimično, bilo koju poverljivu informaciju ili da istu obelodani bilo kom drugom licu i dalje da, ukoliko bilo kom licu bude dostavljena ta informacija, ono je mora vratiti podnosiocu Zahteva ili njegovim pravnim saradnicima čim mu ta informacija više ne bude potrebna za pripremu njegove odbrane;

NALAŽE podnosiocu Zahteva, njegovim pravnim saradnicima i svim službenicima koje podnosioc Zahteva i njegovi pravni saradnici ovlaste da imaju pristup poverljivom materijalu, i svakom drugom licu kome obelodanjivanje traženog materijala bude odobreno posebnom odlukom da ne smeju:

- (i) obelodaniti bilo kom pripadniku javnosti imena svedoka, njihova mesta boravka, transkripte iskaza svedoka, dokazne predmete, odnosno bilo koju informaciju koja bi omogućila njihovo identifikovanje ili kojom bi bila prekršena poverljivost zaštitnih mera koje su već na snazi;
- (ii) obelodaniti bilo kom pripadniku javnosti bilo kakav dokumentarni ili drugi dokaz, odnosno bilo koju posmenu izjavu svedoka ili sadržaj, u celini ili delimično, bilo kog poverljivog dokaza, izjave ili ranijeg svedočenja; ili
- (iii) kontaktirati bilo kog svedoka čiji identitet podleže zaštitnim merama;

NALAŽE svim licima kojima je obelodanjivanje poverljivog materijala iz ovog predmeta odobreno ovom odlukom da vrate podnosiocu Zahteva ili njegovim pravnim saradnicima poverljivi materijal koji ostane u njihovom posedu čim im isti više ne bude potreban za pripremu teze podnosioca Zahteva;

poverljivom materijalu u predmetu *Perišić*, 26. maj 2009, par. 20.

NALAZE podnosiocu Zahteva, njegovim pravnim saradnicima i svim službenicima koje podnosioc Zahteva ili njegovi pravni saradnici upute ili ovlaste da imaju pristup poverljivom materijalu iz ovog predmeta da vrate Sekretarijatu poverljivi materijal koji ostane u njihovom posedu čim im više ne bude potreban za pripremu teze podnosioca Zahteva;

NALAZE da ništa u ovoj Odluci ne sme uticati na obaveze obelodanjivanja od strane tužilaštva u skladu s pravilima 66 i 68 Pravilnika; i

POTVRĐUJE da, na osnovu pravila 75(F)(i) Pravilnika, sve zaštitne mere koje su naložene u vezi sa svedocima u predmetu *Stanišić i Simatović* ostaju na snazi u predmetu protiv podnosioca Zahteva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija merodavna.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 16. jula 2009.
U Hagu
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]